Tkanina dźwiękowa inspirowana szopkami krakowskimi

2026-11-17

Projekt „Szopki Krakowskie: Interferencje” to interdyscyplinarne przedsięwzięcie łączące różne wymiary sztuki, zarówno artystyczne, jak i społeczne. Inicjatywa realizowana przez studentów i absolwentów krakowskich uczelni artystycznych we współpracy z profesjonalnymi artystami i instytucjami kultury nawiązuje do jednej z najpiękniejszych lokalnych tradycji – krakowskiego szopkarstwa. W efekcie spotkań ze specjalistami z Muzeum Krakowa oraz wielotygodniowego cyklu warsztatów osoby z różnymi potrzebami stworzyły wielkoformatową udźwiękowioną tkaninę, którą można będzie obejrzeć na dziedzińcu Pałacu Potockich od 4 do 13 grudnia.

– Tytuł projektu „Szopki Krakowskie: Interferencje” odnosi się do zjawiska fizycznego przenikania się fal, ale odnosi się również do różnych wrażliwości, historii ludzkich i doświadczeń – mówi Beata Kwiecińska, jedna z kuratorek projektu. – Spotykamy się w Pałacu Potockich w procesie tworzenia tkaniny wielkoformatowej i udźwiękawiania jej. Tworzymy duży projekt i wspólnie, zainspirowaniu szopkami krakowskimi, staramy się stworzyć dzieło sztuki.

– To projekt łączący sztuki wizualne i dźwiękowe. Ma również wymiar społeczny, ponieważ realizowany jest przez osoby z różnymi potrzebami – studentów uczelni artystycznych z Krakowa – mówi Barbara Zając, koordynatorka ds. dostępności w KBF, podkreślając, że projekt sfinansowany został z grantu PFRON Kultura Wrażliwa i realizowany jest przez Krakowskie Biuro Festiwalowe przy wsparciu merytorycznym Muzeum Krakowa.

Na dziedzińcu Pałacu Potockich zostanie wyeksponowana wielkoformatowa tkanina, wykonana metodą patchworku z materiałów pochodzących z recyklingu. Instalacja będzie mogła być odbierana wieloma zmysłami – nie tylko wzrokiem i dotykiem, ale i słuchem, dzięki warstwie dźwiękowej stworzonej z sampli pejzażu akustycznego Krakowa (podczas warsztatów uczestnicy nagrywali krakowski hejnał, dzwony, tramwaje, rozmowy, dźwięki Wisły, ptaki, rejestrowali rytm miasta). Prezentacji towarzyszyć będzie audiodeskrypcja, oprowadzanie dotykowe i tłumaczenie PJM, co zapewni pełną dostępność wydarzenia. Będzie również można skorzystać z kamizelek haptycznych, czyli „ubieralnych” urządzeń, w których specjalna technologia przenosi dźwięki na ciało w postaci precyzyjnych wibracji, co pozwala fizycznie „poczuć” strukturę dźwięków.

– Stworzyliśmy aplikację, której głównym zadaniem jest to, by praca nad edycją dźwięku była jak najbardziej dostępna – dodaje kurator projektu Maciej Dąbrowski. Jedną z wielu funkcji tej aplikacji jest możliwość wizualizowania dźwięku, co pozwala nam nagrywać dźwięk, mapować Kraków, a następnie przygotowywać nagrania do instalacji.

Projekt ma charakter włączający i zawodowy – uczestnicy otrzymują wynagrodzenie za pracę artystyczną, zdobywając pierwsze doświadczenie zawodowe w sektorze kultury. Działanie to umożliwia realną aktywizację twórców z różnymi potrzebami, rozwija kompetencje artystyczne, komunikacyjne i społeczne, wzmacnia poczucie sprawczości oraz przełamuje bariery w dostępie do pracy twórczej. Proces twórczy jest oparty na zasadach równoprawnego partnerstwa – uczestnicy są współautorami dzieła, a nie tylko odbiorcami warsztatów. Wspólnie opracowali koncepcję tkaniny,

rejestrowali dźwięki miasta, projektowali strukturę materiału i przygotowali finalną instalację.

Integralną częścią przygotowań były wizyty studyjne uczestników projektu w Muzeum Krakowa. Uczestnicy poznali historię i symbolikę szopek, analizowali ich formy i detale, rozmawiali z kuratorką wystawy. Spotkania stały się inspiracją do tworzenia nowoczesnej reinterpretacji tej tradycji w języku tkaniny i dźwięku.

Wernisaż, podczas którego goście doszyją swoje elementy do tkaniny

Kulminacją projektu będzie otwarty spektakl wielozmysłowy „Szopki Krakowskie: Interferencje”, który można zobaczyć od **4 do 13 grudnia** na dziedzińcu Pałacu Potockich. Natomiast podczas wernisażu **4 grudnia o godz. 18.00** mieszkanki i mieszkańcy Krakowa, osoby z niepełnosprawnościami, studenci i przedstawiciele instytucji kultury zostaną zaproszeni do doszycia własnych fragmentów tkaniny lub dodania drobnych elementów symbolicznych. Happening stanie się przestrzenią realnego spotkania, rozmowy i współtworzenia dzieła, w której młodzi twórcy wystąpią w roli gospodarzy i ekspertów. W ten sposób instalacja zyska wymiar wspólnotowy i integracyjny, a projekt pogłębi relację ze społecznością miasta.

Wystawę można będzie można oglądać na dziedzińcu Pałacu Potockich w Krakowie **od 5 do 13 grudnia** w godzinach 16.00–20.00. Następnie zostanie przeniesiona do Apteki Designu, gdzie będzie dostępna **od 18 grudnia do 15 stycznia 2027 r.**

Kuratorzy/prowadzący: Beata Kwiecińska, Edyta Stajniak, Maciej Dąbrowski

Studenci-artyści: Pola Armata, Dominika Darmofał, Joanna Turek, Konrad Konstancja Sobieraj, Wojtek Radomski, Michał Rzońca-Feluś

Wstęp wolny.